

begære offentlig påtale den afdødes ægtefælle, forældre, børn eller søskende.

Der findes bestemmelser om betinget offentlig påtale både i straffeloven og i særlovgivningen.

Efter straffelovens § 275, stk. 2, kan offentlig påtale i de i §§ 263-265 nævnte tilfælde ske, når den forurettede anmoder herom. De i straffelovens § 275, stk. 2, nævnte bestemmelser omhandler brud på brevhemmeligheden mv. (§ 263), krænkelser af husfreden (§ 264), forskellige krænkelser af privatlivets fred (§§ 264 a-d) og overtrædelse af polititilhold (§ 265).

Af straffelovens § 305, stk. 1, følger endvidere, at de i straffelovens § 291, stk. 1 og 3, § 298 og § 299 omhandlede lovovertrædelser kun påtales efter den forurettedes begæring, medmindre almene hensyn kræver påtale. De i straffelovens § 305, stk. 1, nævnte bestemmelser omhandler visse former for hærværk (§ 291, stk. 1 og 3) og visse bedrageri- og mandat- svigslignende formueforbrydelser (§§ 298 og 299).

Som anført ovenfor under pkt. 5.3.2., foreslås bestemmelsen i straffelovens § 305 ændret, således at overtrædelser af straffelovens § 293, stk. 2, om rådighedshindring fremover undergives betinget offentlig påtale i stedet for privat påtale.

I særlovgivningen findes der bestemmelser om betinget offentlig påtale i bl.a. ophavsretslovens § 82 (lovbekendtgørelse nr. 164 af 12. marts 2003), hvorefter overtrædelser af ophavsretslovens § 76, stk. 2, og § 77, stk. 2, påtales af det offentlige, når den forurettede begærer det.

Straffelovens § 96 indeholder en særlig bestemmelse om forældelse af adgangen til bl.a. at begære offentlig påtale. Efter denne bestemmelse bortfalder adgang til privat påtale og til at begære offentlig påtale, når den berettigede ikke har anlagt sag eller fremsat begæring inden 6 måneder efter, at den pågældende har fået sådan kundskab, at vedkommende har tilstrækkeligt grundlag for sagsanlæg eller fremsættelse af påtalebegæring.

6.1.2. En anmeldelse til politiet anses i praksis ikke i sig selv som en begæring om offentlig påtale.

Fra retspraksis kan bl.a. nævnes Højesterets dom af 15. november 1999, som er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2000, side 342f, hvor tiltalte blev frifundet i en sag om overtrædelse af straffelovens § 265 om polititilhold. Højesteret bemærkede, at offentlig påtale af overtrædelser af straffelovens § 265 er betinget af, at den forurettede anmoder herom. Som sagen forelå, måtte det lægges til grund, at forurettede ikke havde kendskab til påtalereglerne, og at politiet ikke havde spurgt den pågældende, om hun ønskede of-

fentlig påtale. Højesteret fandt det heller ikke godtgjort, at forurettede af sig selv havde fremsat en tilkendegivelse, der indeholdt en anmodning om offentlig påtale. Anklagemyndigheden var herefter ikke berettiget til at tiltale den tiltalte for overtrædelse af straffelovens § 265. Som følge heraf frifandt Højesteret for så vidt angår denne del af tiltalen.

Af Rigsadvokatens Meddelelse nr. 7/2000 af 1. november 2000 om påtalebegæring fremgår, at det skal fremgå direkte af politirapporten, at forurettede er blevet gjort bekendt med påtalereglerne og udtrykkeligt har fremsat begæring om påtale. Det kan ikke forudsættes, at en forurettet er bekendt med de særlige påtaleregler. Endvidere bør den forurettede så vidt muligt underskrive en særlig erklæring, hvoraf fremgår, at vedkommende er blevet gjort bekendt med påtalereglerne og ønsker forholdet påtalt.

6.2. Brydesholt-udvalgets overvejelser og forslag vedrørende begæring om offentlig påtale

I betænkning nr. 1417/2002 om IT-kriminalitet er det anført, at domstolenes ret restriktive fortolkning af, hvad der skal betragtes som en påtalebegæring, efter udvalgets opfattelse er uhensigtsmæssig. Det hænger sammen med, at en anmelder i almindelighed ikke har kendskab til, at en anmeldelse skal suppleres med en påtalebegæring. Det anføres endvidere, at det kan ske, at politiet ikke – eller for sent i forhold til forældelsesreglen i straffelovens § 96 – konstaterer, at en egentlig påtalebegæring mangler. Udvalget henviser i den forbindelse til den afgørelse, der er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2000, side 342f.

På den anførte baggrund foreslås det, at det indsættes i retsplejelovens § 720, stk. 2, at en anmeldelse fra den berettigede skal anses som en begæring om offentlig påtale, medmindre andet fremgår af anmeldelsen.

6.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig i Brydesholt-udvalgets synspunkter, og lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1.

7. Europarådets konvention om IT-kriminalitet

7.1. Europarådets konvention om IT-kriminalitet

Europarådets konvention om IT-kriminalitet blev vedtaget af Ministerkomitéen den 8. november 2001 og åbnet for undertegnelse den 23. november 2001.

Konventionen indeholder en række forpligtelser for de deltagende stater særligt med hensyn til kriminali-